

PRACE NAUKOWE nr 1127
Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego
we Wrocławiu

EKONOMIA I MIĘDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE

13

Integracja europejska

Redaktor naukowy
Miroslawa Klamut

**Wydawnictwo
Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2006**

Komitety Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki, Zdzisław Pisz,
Waldemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Recenzenci

Ewa Matuszyńska, Wiesława Przybylska-Kapuścińska, Janusz Tomidajewicz

Redaktor Wydawnictwa

Joanna Świrski

Korektor

Teresa Wilniewicz

Projekt okładki

Maciej Szłapka

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
Wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2006

PL ISSN 0324-8445
PL ISSN 1427-2229

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 627/06

Spis treści

Wstęp	7
Mirosława Klamut – Uwarunkowania integracji monetarnej krajów Europy Środkowej i Wschodniej ze strefą euro	9
Jan Borowiec – Skutki wprowadzenia euro jako pieniądza międzynarodowego	25
Magdalena Kowalska – Europejska integracja monetarna – doświadczenia Irlandii, Hiszpanii, Portugalii oraz Grecji	38
Jarosław Czaja – Spełnianie kryteriów optymalnego obszaru walutowego w kontekście powstawania szoków asymetrycznych na wybranych przykładach krajów członkowskich „piętnastki”	61
Bernadeta Baran, Krzysztof Biegun – Procedury koordynacji polityki budżetowej w krajach Unii Europejskiej i ich konsekwencje dla polityki gospodarczej	73
Bolesław Winiarski – Wyzwania konkurencyjności a polityka rozwoju regionów w Polsce po jej wejściu do Unii Europejskiej	89
Iwo Augustyński – Teoretyczne uwarunkowania pomocy publicznej dla przedsiębiorców a pomoc publiczna w prawie UE	97
Ewa Pancer-Cybulska – O przyszłości integracji w Europie – z polskiej perspektywy	110
Leszek Cybulski – Unia Europejska i jej otoczenie – zasięg przestrzenny oraz kierunki specjalnej współpracy	122
Urszula Markowska-Przybyła – Spójność i konkurencyjność regionów w Polsce w latach 2000-2002	134
Tomasz Brodzicki – Econometric Analysis of Impact of Relative Location on the Growth Effects of Economic Integration. The Case of the EU	152
Alicja Panenka – Wspieranie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w Polsce	165
Krystyna Gilga, Zofia Hasińska, Katarzyna Sipurzyńska-Rudnicka – Uczestnictwo w sieci EURES jako zadanie publicznych służb zatrudnienia w Polsce	178
Ewa Gucwa-Leśny – Dylematy aspiracji edukacyjnych Polaków	192
Joanna Jahn – Strukturalne uwarunkowania produktywności pracy w Unii Europejskiej w latach 1994-2004	200

Summaries

Mirosława Klamut – Conditions for Monetary Integration of the Countries of Eastern and Central Europe with Euro Area	24
Jan Borowiec – The Consequences of the Euro Introduction as an International Currency	37
Magdalena Kowalska – European Monetary Integration – Cases of Ireland, Spain, Portugal and Greece	60
Jarosław Czaja – Fulfilling the Criteria of Optimal Currency Area (OCA) within the Context of Arising of Asymmetric Shocks on Chosen Examples of EU 15 (So Called: Old Fifteenth)	72

Bernadeta Baran, Krzysztof Biegun – Procedures of Coordination of Budgetary Policy in EU Countries and Their Consequences for Economic Policy	88
Bolesław Winiarski – Challenges of Competitiveness and Policy of Regional Development in Poland After Its Accession to European Union	96
Iwo Augustyński – Theoretical Conditions of State Aid vs State Aid in European Law	109
Ewa Pancer-Cybulska – About the Future of Integration in Europe – Polish View	121
Leszek Cybulski – European Union and Its Surroundings – Spatial Range and Directions of Special Co-operation	133
Urszula Markowska-Przybyła – The Cohesion and Competitiveness of Regions in Poland in 2000-2002	151
Tomasz Brodzicki – Położenie relatywnie centralne lub peryferyjne a efekty wzrostowe integracji ekonomicznej w UE	164
Alicja Panenka – Supporting the Innovation Activities of Enterprises In Poland	177
Krystyna Gilga, Zofia Hasińska, Katarzyna Sipurzyńska-Rudnicka – Participation in the EURES Network as a Challenge for Public Recruitment Services in Poland	190
Ewa Gucwa-Leśny – The Dilemmas of Pole's Educational Aspirations	199
Joanna Jahn – The Structural Conditions of Labour in the European Union in Years 1994-2004	208

Wstęp

Przekazujemy czytelnikom pierwsze opracowanie o charakterze monografii pt. „Integracja europejska”, które corocznie będzie się ukazywać w serii *Ekonomia i Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze* wydawanej przez Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Książka ukazuje się w drugim roku od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Czas, jaki upłynął od akcesji, wyraźnie wskazuje, że kolejne rozszerzenie Unii jest sukcesem dla zarówno nowych państw członkowskich, jak i dla piętnastu starych. W dniu 3 maja 2006 r. Komisja Europejska ogłosiła raport, w którym jednoznacznie stwierdziła, że jest to osiągnięcie gospodarcze Europy. Zaznaczyła również, że dzięki rozszerzeniu cała Unia Europejska będzie mogła lepiej stawić czoło wyzwaniom globalizacji.

W nadchodzących latach, charakteryzujących się nasilającą globalną konkurencją, zaangażowanie w proces integracji europejskiej powinno przynieść Polsce szansę zredukowania dystansu cywilizacyjnego oraz gospodarczego w stosunku do krajów bardziej rozwiniętych. Osiągnięcie sukcesu nie może być jednakże ani szybkie, ani łatwe, wymaga bowiem spełnienia wielu warunków. Budowanie konkurencyjnej, otwartej gospodarki rynkowej w Polsce nie jest wolne od wielu rodzajów ryzyka, wynikającego nie tylko z procesów globalizacji, ale również z własnych wyborów strategicznych zarówno wewnętrznych Polski, jak i Unii Europejskiej.

Rozszerzenie Unii o dziesięć krajów nastąpiło w okresie, gdy stanęły przez nią ważne wyzwania – budowa gospodarki opartej na wiedzy, zwiększenie jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Członkostwo nowych krajów, ich rosnąca dynamika rozwojowa mogą pomóc w sprostaniu tym wyzwaniom.

Wejście Polski do Unii Europejskiej rozpoczyna kolejny, bardziej zaawansowany etap integrowania się naszej gospodarki z gospodarką unijną. Chodzi oczywiście o tworzenie warunków do zastąpienia polskiej złotówki wspólnym pieniądzem – euro. Ten nowy etap integracji ma stymulować silniejszy rozwój gospodarczy. Aby tak było, musi nastąpić zasadniczy wzrost powiązań handlowych, kapitałowych w zakresie przepływów ludności między gospodarkami i społeczeństwami obu części Unii. Oznacza to, że włączenie Polski do strefy euro bez należytego przygotowania może powodować również szkodliwe wstrząsy.

Celem niniejszego „Wstępu” było nakreślenie tylko niektórych z uwarunkowań procesu integracji nowych członków Unii Europejskiej z lepiej rozwiniętą „starą piętnastką”. Niemniej mam nadzieję, że w ten sposób udało mi się przekonać czytelnika, że zakres tematyczny artykułów zamieszczonych w kolejnych tomach może i powinien być różnorodny, ponieważ problematyka determinant postępu w procesie integracji jest zarówno rozległa, jak i bardzo złożona.

W prezentowanym pierwszym tomie kwestie uwarunkowań integracji mone-tarnej rozpatrywane są w pięciu artykułach. Na ogół ich autorzy starają się odpowiedzieć na pytanie, czy europejska unia walutowa funkcjonuje już jako optymalny obszar walutowy. Na razie nie można udzielić na nie w pełni pozytywnej odpowiedzi. Liczę, że czytelnika zaintrygują uzasadnienia tej opinii zawarte w przedstawionych opracowaniach, jak również propozycje strategii działań, które powinny podjąć odpowiednie instytucje Unii Europejskiej oraz rządy państw członkowskich.

Kolejnym ważnym zagadnieniem poruszonym w prezentowanych tekstach są wyzwania konkurencyjności stawiane przed polityką rozwoju regionów w Polsce. Przyspieszenie rozwoju regionów oraz budowa ich siły konkurencyjnej jest szansą na przeciwdziałanie ich marginalizacji i peryferyzacji. Oddane do rąk czytelnika artykuły wyraźnie wskazują, że rozwój polskich regionów to ważny problem europejski, wymagający specjalnej strategii oraz zwiększonego wsparcia europejskiego.

Poszczególne opracowania stanowią wynik wieloletnich badań autorów. Ich efekty są systematycznie ogłaszane w Pracach Naukowych Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

Mam nadzieję, że również ten tom stanie się zachętą do współpracy z szerszym gronem autorów, wszak wiele jest fundamentalnych zagadnień integracji europejskiej, które wymagają oglądu, analizy i ocen z punktu widzenia różnych dziedzin nauk społecznych. Warto przecież nie tylko je opisywać i ostrzegać przed potencjalnymi zagrożeniami z nimi związanymi, lecz także spojrzeć na nie z innej perspektywy.

Mirosława Klamut